

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De vita Francisci Xaverii, qui primus e Societate Jesu in
Indiam & Japoniam Evangelium invexit - Cod.
Ettenheim-Münster 188**

Torsellini, Orazio

[S.l.], nach 1607

Caput XII.

[urn:nbn:de:bsz:31-115990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115990)

Ubi Francisci mortem fama vulgavit Lusitanorum
sensu in mor
: quippe febris perniciosior quam Lincianis
te Rancij
omnes proter ipsum suffollerat: Lusitani
peni omnes, qui reliqui erant in insula, tam
fuisse nuncio examinati, confessum ad eum utrum
ad communis parentis funus venerat. Et
primo genibus ac lacrimis tota iura haurita
perforabat area: desudo tunc silentium voce
num est ad vobiscum Rancium colore
unverso. Ceterum eum corpus, imaginem animi,
effigiem celestis felicitatis, intuentes, fletu
indolebant, in unum spinisque aspectu neganti
mos, neque vultu satiare poterant. Corpus Fran-
cis Franciscus fuit satis amplis robustaque ma-
statura procerus, iustas haud sane multum ex-
cedens, color candido, facie honesta ac libera-
li, multa hilaris quidem, sed vivido & ardenti,
oculis negotique oculis, naso misto, barba &
capillis nuda nigra, sed jam a tate, aut usque
prolix, caro vestita tenui vulgarique sed multa
Tunica talari, ut supra diximus, induebatur
: Indorum ritu Sacerdotum: distincta, ut so-
ga etiam usum haberet. Itaque subibat spe-
ctantum animos eximia illius, comitor bene-
gnitatisque in omnes singularis: magnitudo
animi periculis ac difficultatibus, invidi: mor-
tis, cuius ceteri nomen horrendi, perpetua con-
temptio: divina gloria ac religionis profecunda
infinita cupido. Submissio magnitudini animi pro-
pietas ac sanctitas proxijs egregia. Regitur illa
suumitatem

succurritur morum, illud exemplum foris tandem
 illud agrorum auxilium sibi credidit, totumque
 in uenit religioni, tandem prorsum ademptum
 esse rebus humanis, nouum videtur, quod propa-
 gatae perinde Indorum nobis illuisset, quod Euange-
 lij lucem colligenti attulisset Orienti, subato
 ecclesiae quae celebratur. Quam propagatum in
 ultimas terras religionem, Quae agris huius
 morum corporibus atque animis fatali fore;
 Quam in Francisci uicem suscepimus; Indica
 dum Lusitani grabato circumfusi inuidipima
 Francisci spem memoriamque oculis & annis
 passurus sumus, tandemque iacturam, lacrymasum
 pleni, cuique iam inmemores, lamcebatur.
 Autentur in hoc pres, qui Franciscus a gradanti
 ac morienti praesidio fuerat, accurrit ad nauem
 Sacerdotalem Francisci habitam sibi enim uicem
 celebratur: petiturus Lusitanis qui erant in
 nauis, Xauorij obitu nunciato, obortis lury-
 mis crebros diderunt gemitus non praesenti
 suo tantum, sed futuro quoque Porcui dor-
 mine sui absentis dolore perulsi. His igitur
 comitatus interpretes, non sine fletu domum re-
 uertuntur.

Sacerdotali ueritate. Francisci dante corpus sacerdotali ue-
 rogeta repeli pite rite indubium de seculorum Lusitanorum
 Epus.

In uero louto s: ut Pinam mor est: includere
 habuit. Quod quidam diuino potius quam humanis
 uocibus, foris ostendit auctur, uideat statet que
 sancto corpori diuinitus indigerunt, epus huius
 uibus notiora. Corpus igitur antea lignum inuenerunt
 postea die multo peruenientibus affectat: et
 fuisse, quod huius manibus in illa rerum impia
 studio potuit, celebrato, in ipse ueritas lictore
 rite

rité mandatur sepulture. Jam terra exant in
jastrum sum repenti, illius utique infinita pla
cuis, ad eam credendam unam corpori calid
subterit; ut nuda deinde opa in Indiam de Loudo uina
farrentur. Itaque aperte boue magna nis. cala inlithus
calid; iudicatur, que citim confecerat carnem; tu
aria dicit gentes ociosa ibidem humatis Tumule
grandes sagides sepulture iudicis inpositi;
Cuius quid e Societate id quod raris, illis indige
admonit; nullis negotio reperiret. Discorsum
epa funere nullis cum sanguis, incredibili
cum misere ac desiderio talis ac hali uiri.

Corpus integram reportat Malacca
dentis humilatur.

Cap. XIII.

Vare deinde prius, cum ad ept tempus, quo
tempore nauis, que Francium aduocerat
Malaciam solueret, Sina interrogat, quem dicit
nurs, sine Fauorij caritate, sine diuina moget
ni pimentate, utuaratum ad id G ingemiscens.
Itine uos, inquit, Francium Fauorem, qui
nobisum una inde usque ab India huc uenit,
hic in deserta Sinarum insula apud barbaros
relingramy propuler! At qualem uirum! nempe tu
uini egregium uitae ac mortis similitudinem nos ipsi
perpeximus, posteritas omnis intuebitur. Tuin
potius raris ei usque deficiam in Indiam, ut
ibi potig fia, ubi colatur; quon hic, ubi conhem
uirus, tum ille. Ego uero libentes meum in
Indiam eius, appodarem reliquias, si uisumpta
cama orra de ferenda forent. Proinde rem catca
plo por certa hominem explorato, Indici spes
reperuerunt uoto; ennuisio factury sum quod
rogar, uia hui magis causa quam mea. h. q. b.
enim